

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI
MINISZTERIUM

A légi járművek üzemeltetéséhez kapcsolódó szabályozók

2023

A légitársaságokról szóló 1995. évi XCIV. törvény 3/C. § (10) bekezdése alapján a légitársaságok üzemeltetéséhez kapcsolódó szabályozók összefüggésében az alábbiak szerint határozom meg:

Budapest, 2023. június 08.

Lázár János
építési és közlekedési miniszter
nevében és megbízásából:

Készítette:

Építési és Közlekedési Minisztérium

Közlekedésért Felelős Államtitkárság

Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság

Légügyi Felügyeleti Hatósági Főosztály

Revízió szám: 00

Érvényes: 2023. június 08. - től/től

Tartalom

1	General / Általános rendelkezések.....	4
1.1	Abbreviations / Rövidítések	4
1.2	Reference regulations / Vonatkozó jogszabályok.....	5
1.3	The purpose of the document / A dokumentum célja.....	6
2	Determination of high risk operations / Légiközlekedési Hatóság magas kockázatú műveletekkel kapcsolatos állásfoglalása	8
2.1	Applicability / Hatály	8
2.2	High Risk Activities / Magas kockázatú tevékenységek.....	8
2.3	Application for High Risk Operation / Magas kockázatú tevékenységek iránti kérelem 9	
2.4	Note / Megjegyzés	9
3	Determination of cost-shared flights / Megosztott költségű repülésekkel kapcsolatos állásfoglalás	10
3.1	Definition of cost-shared flights / A megosztott költségű repülés definíciója	10
3.2	Applicability / Hatály	10
3.3	Guidance / Útmutatás	11
3.4	Explanation of terms / Fogalommagyarázat	13
3.5	Note / Megjegyzés	14
4	Disruptive schedules / A bioritmust megzavaró beosztás.....	15
4.1	Applicability / Hatály	15
4.2	Determination of disruptive schedules / A bioritmust megzavaró beosztás meghatározása	15

1 General / Általános rendelkezések

1.1 Abbreviations / Rövidítések

Abbreviation / Rövidítés	English meaning / értelmezés	Angol	Hungarian meaning / Magyar értelmezés
A	aeroplane		merevszárnyú repülőgép
AMC	acceptable means of compliance		elfogadható megfelelési módozatok
AOC	air operator certificate		légi jármű üzemeltetési engedély
ARO	Authority Requirements for Air Operations		hatóságra vonatkozó üzemeltetési előírások
CA	Competent Authority		Illetékes Hatóság
CAA	civil aviation authority		polgári légi közlekedési hatóság
CAT	commercial air transport		kereskedelmi légi szállítás
CPL	commercial pilot license		kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedély
EASA	European Union Aviation Safety Agency		Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége
EC	European Community		Európai Közösség
FOU	Flight Operations Unit		Üzemeltetési Osztály
FRM	fatigue risk management		a fáradtság kockázatának kezelése
FSTD	flight simulation training device		repülés-szimulációs oktatóeszköz
FTD	flight training device		repülés-oktató eszköz
FTL	flight time limitations		repülési munkaidő szabályzat
GEN	General (Requirements)		Általános (követelmények)
H	helicopter		helikopter
HU CAA	Hungarian Civil Aviation Authority		magyar légi közlekedési hatóság (ld.LH)
ICAO	International Civil Aviation Organisation		Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet

Abbreviation / Rövidítés	English meaning / értelmezés	Angol Hungarian meaning / Magyar értelmezés
IFR	instrument flight rules	műszer szerinti repülési szabályok
IMC	instrument meteorological conditions	műszer szerinti repülésre alkalmas időjárási viszonyok
LH	Aviation Authority	Légiközlekedési Hatóság
LFHF	Aviation Supervisory Authority Department	Légügyi Felügyeleti Hatósági Főosztály
MOPSC	maximum operational passenger seating configuration	maximális utasülésszám-konfiguráció
NCC	Non-Commercial Air Operations with Complex Motor-Powered Aircraft	Hajtóművel rendelkező komplex légi járművekkel végzett nem kereskedelmi légi szállítási műveletek
NCO	Non-Commercial Air Operations with Other-Than-Complex Motor-Powered Aircraft	Hajtóművel rendelkező komplex légi járműnek nem minősülő légi járművekkel végzett nem kereskedelmi légi szállítási műveletek
OPS	operations	üzemben tartás, üzemeltetés
ORO	Organisation Requirements for Air Operations	a légi jármű üzemeltetőire vonatkozó szervezeti előírások
SOP	standard operating procedures	szabvány üzemelési eljárások
SPA	Specific Approvals	egyedi jóváhagyások
SPO	Specialised Operations	különleges / egyedi üzemelés
VFR	visual flight rules	látvarepülési szabályok
VMC	visual meteorological conditions	látva repülésre alkalmas időjárási viszonyok

1.2 Reference regulations / Vonatkozó jogszabályok

1. Hungarian Act XCVII of 1995 on Aviation (hereinafter: Lt.);

1. A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.);

2. Hungarian Law CL of 2016 on General Administrative Order (hereinafter: Ákr.);3. Regulation (EU) 2018/1139 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2018 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Union Aviation Safety Agency, and amending Regulations (EC) No 2111/2005, (EC) No 1008/2008, (EU) No 996/2010, (EU) No 376/2014 and Directives 2014/30/EU and 2014/53/EU of the European Parliament and of the Council, and repealing Regulations (EC) No 552/2004 and (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (EEC) No 3922/91 (hereinafter: BR);4. Commission Regulation (EU) No 965/2012 of 5 October 2012 (hereinafter: the Regulation) laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council and its amendments (hereinafter: 965/2012/EU);5. Regulation (EC) No 1008/2008 of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on common rules for the operation of air services in the Community (hereinafter: 1008/2008/EK).	2. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.);3. A polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2018/1139/EU rendelete (a továbbiakban: BR);4. A légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről és módosításairól szóló 965/2012/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 965/2012/EU rendelet);5. A Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról és módosításairól szóló 1008/2008/EK Európai Parlament és a Tanács rendelete (a továbbiakban: 1008/2008/EK rendelet).

1.3 The purpose of the document / A dokumentum célja

1. With the publication of this policy in order of compliance HU CAA aims to publish acceptable means of compliance regarding international and nation

1. Az LH jelen szabályzóval a légi járművek üzemeltetésével kapcsolatos nemzetközi és nemzeti jogszabályoknak való megfelelés érdekében annak való elfogadható módoszatait közli, valamint az LH

legislations, and contain determination, where the regulation makes it necessary.

állásfoglalását tartalmazza azokban az esetekben, ahol jogszabály ezt szükségessé teszi.

2 Determination of high risk operations / Légiközlekedési Hatóság magas kockázatú műveletekkel kapcsolatos állásfoglalása

1. This policy is issued in accordance with the requirements / obligations established in ARO.OPS.150 and it contains the determination of list of high risk operations by HU CAA (AMC1 ARO.OPS.150).

1. Ez a szabályzat az ARO.OPS.150 által támasztott követelmények / kötelezettségek figyelembevételével készült, és az LH magas kockázatú műveletekkel kapcsolatos állásfoglalását tartalmazza (AMC1 ARO.OPS.150).

2.1 Applicability / Hatály

1. The list of high risk commercial specialised operations defined in chapter 2.2 is applicable to the below organisations:

- a. Any organisation having declared its activity with a competent authority of an EASA member state, having the authorization for the high risk commercial specialized operation by their competent authority and planning to conduct the high risk specialized operation in Hungary; and
- b. Any organisation declaring its activity with HU CAA, applying for the high risk commercial authorization and conducting this type of high risk operation in Hungary or in any other state.

1. Az LH által a 2.2 fejezetben megállapított magas kockázatú kereskedelmi légi szállítási műveletek listája a következő szervezetekre alkalmazandó:

- a. Bármely szervezet, mely egy EASA tagállam illetékes hatóságánál deklarálta tevékenységét, rendelkezik az illetékes hatóság magas kockázatú kereskedelmi tevékenység végzésére vonatkozó engedélyével és a magas kockázatú tevékenységét Magyarországon kívánja végrehajtani; és
- b. Bármely szervezet, mely az LH-nál deklarálta a tevékenységét, kérelmezi a magas kockázatú kereskedelmi tevékenység végzéséhez kapcsolódó engedélyt és a magas kockázatú kereskedelmi légi szállítási műveletet Magyarországon vagy bármely más tagállamban hajtja végre.

2.2 High Risk Activities / Magas kockázatú tevékenységek

1. The HU CAA has determined the below activities as being high risk commercial specialised operations:
2. Commercial specialised operation according to Part-SPO of Reg. (EU) No. 965/2012 that is performed below the heights specified in SERA.5005(f),
3. Helicopter external loads operations,
4. Human external cargo operations (HEC),
5. Other operations for which the results of the risk assessment, which has to be performed by the operator according to SPO.OP.230, have identified a high risk according to ORO.SPO.110 (a).

1. Az LH az alábbi tevékenységeket tekinti magas kockázatú kereskedelmi tevékenységnek:
2. A 965/2012 EU rendelet VIII. Melléklet, Part-SPO alapján végrehajtott egyedi kereskedelmi művelet amelynek végrehajtása a SERA.5005(f) pontban meghatározott magasságok alatt történik,
3. helikopterrel való külső terhek szállítása
4. külső emberi függesztménnyel végzett művelet
5. Minden olyan egyedi kereskedelmi művelet ahol az Üzemeltető által végrehajtott kockázat elemzés (SPO.OP.230) alapján az Üzemeltető magas kockázatot állapít meg az ORO.SPO.110 (a) pontja szerint.

2.3 Application for High Risk Operation / Magas kockázatú tevékenységek iránti kérelem

1. Application for authorisation of a high risk commercial specialised operation shall be done using MCT AA “High Risk Commercial Specialised Operation Application Form”

1. A magas kockázatú kereskedelmi légi szállítási műveletek jóváhagyását az LH “High Risk Commercial Specialised Operation Application Form” formanyomtatványán kell kérelmezni.

<https://www.kozlekedesihatosag.kormany.hu/hu/web/legugyi-felugyeleti-hatosagi-foosztaly/magas-kock%C3%A1zat%C3%BA-kereskedelmi-1%C3%A9gi-sz%C3%A1ll%C3%ADt%C3%A1si-m%C5%B1velet-j%C3%B3v%C3%A1hagy%C3%A1sa>

2.4 Note / Megjegyzés

1. Further guidance material and the determination of other EASA member states are available on the following EASA webpage:

1. További tájékoztatás, valamint más EASA tagállamok állásfoglalása az alábbi EASA weboldalon érhető el:

<https://www.easa.europa.eu/en/domains/air-operations/specialised-operations-spo>

3 Determination of cost-shared flights / Megosztott költségű repülésekkel kapcsolatos állásfoglalás

1. This policy is issued in accordance with Regulation (EU) No 965/2012 Article 6. point a) of paragraph (4a) and gives determination of what the HU CAA considers as cost-shared flights.

2. The purpose of this information is to provide guidance about such cases when a passenger transport flight may be conducted – with the share of the flight’s direct costs – without having to comply with the regulations applicable to commercial air transport.

1. Ez a szabályzat a 965/2012/EU rendelet 6. cikk (4a) bekezdés a) pontján alapul, és az LH megosztott költségű repülésekkel kapcsolatos állásfoglalását tartalmazza.

2. Célja, hogy iránymutatással szolgáljon arra vonatkozóan, hogy mely esetekben hajtható végre utasszállító repülés – a repülés közvetlen költségeinek megosztásával – anélkül, hogy meg kellene felelni a kereskedelmi légi szállításra vonatkozó követelményeknek (AOC).

3.1 Definition of cost-shared flights / A megosztott költségű repülés definíciója

1. As defined in Regulation (EU) No 965/2012 Article 6. point a) of paragraph (4a), a cost-shared flight means:

2. “a flight by a private individual operated with **other-than complex** motor-powered aeroplanes and helicopters, balloons and sailplanes in accordance with Annex VII. of the Regulation, on the condition that the direct cost of the flight is shared by all the occupants of the aircraft, pilot included and the number of persons sharing the direct costs is limited to six”.

1. A Bizottság 965/2012/EU rendelete 6. cikk (4a) bekezdés a) pontjának értelmében a megosztott költségű repülés a következőt jelenti:

2. „hajtóművel rendelkező **komplex légi járműnek nem minősülő** repülőgéppel és helikopterrel, valamint ballonnal, vagy vitorlázó repülőgéppel, magánszemély által a Rendelet VII. mellékletében foglaltakkal összhangban végrehajtott olyan repülés, melynek során a repülés közvetlen költségeit a légi jármű fedélzetén tartózkodó valamennyi személy között – a pilótát is beleértve – megosztják, és a költségeket egymás között megosztó személyek száma nem haladja meg a hatot”.

3.2 Applicability / Hatály

1. According to Regulation (EU) No 965/2012, a flight that transports passengers and for which remuneration or other valuable consideration has been made, is defined as a commercial air transport flight. If a flight is a commercial air transport flight, the operator must have

1. A 965/2012/EU rendelet alapján az olyan utasszállító repülés, melyért cserébe fizetséget, vagy más anyagi ellenszolgáltatást nyújtanak, kereskedelmi légi szállításnak minősül. Kereskedelmi légi szállítás esetén az üzemeltetőnek AOC-vel, a pilótának

an AOC, the pilot must hold a CPL and the aircraft must be maintained in accordance with the appropriate requirements.

2. Regulation (EU) No 965/2012 Article 6 point a) of paragraph (4a) includes a derogation that allows a flight that would otherwise be a commercial air transport flight to be flown in accordance with the operating rules for non-commercial flights (Annex VII), subject to specific conditions that must be completed simultaneously.

3. These **conditions** are:

- a. the flight is a cost-shared flight by private individuals;
- b. the flight's direct costs must be shared between all the occupants of the aircraft, including the pilot, up to a maximum of six persons;
- c. annual costs cannot be included in the cost sharing;
- d. only an other-than complex motor-powered aircraft may be used.

4. In relation to the non commercial air operation with the aircraft falling under requirements of Annex I of (EU) 2018/1139 HU CAA considers the requirements set in (EU) 965/2012 Article 6. paragraph 4a applicable.

3.3 Guidance / Útmutatás

1. The cost-sharing derogation does not prevent the promoting or advertising of cost-shared flights. EASA developed a charter laying down a number of commitments for pilots performing cost-shared flights, e.g. advertised via online platforms.

legalább CPL-lel kell rendelkeznie, a repülőgépet pedig a kereskedelmi légi szállításra vonatkozó szabályozás alapján kell karbantartani.

2. A 965/2012/EU rendelet a 6. cikk (4a) bekezdés a) pontja meghatároz egy eltérést, amely az egyébként kereskedelmi légi szállításnak minősülő repülést a nem kereskedelmi repülésekre vonatkozó üzemeltetési szabályok szerint (Annex VII) engedi végrehajtani, meghatározott feltételek együttes teljesülése esetén.

3. Ezek a **feltételek**:

- a. a repülés egy magánszemélyek által megosztott költségű repülés;
- b. a repülés közvetlen költségeit a repülőgépen tartózkodó valamennyi személy között – a pilótát is beleértve – meg kell osztani és ezen személyek száma nem haladhatja meg a hatot;
- c. az éves költségek nem kerülhetnek elszámolásra a költségmegosztás során;
- d. csak hajtóművel rendelkező komplex légi járműnek nem minősülő légi jármű használható.

4. A 2018/1139/EU rendelet I. mellékletében szereplő légi járművel végzett nem kereskedelmi üzemeltetés esetén az LH a 965/2012/EU rendelet 6. cikk (4a) bekezdését és a jelen fejezetben tárgyalt állásfoglalást tekinti irányadónak.

1. A megosztott költségű repülésre vonatkozó szabályozás nem tiltja az ilyen típusú repülések népszerűsítését, vagy hirdetését. Ennek kapcsán az EASA kidolgozott egy a megosztott költségű (akár online meghirdetett) repüléseket végrehajtó pilótákra

2. The HU CAA aims to keep the safety level in aviation as high as possible so that it accepts only those online platforms fully lawful – promoting/advertising cost-shared flights – that have signed the Charter and completely respect its commitments.

3. HU CAA shall be notified about the signature of the EASA Charter in order to implement the requirements of the EASA Charter via the official way (client gate/company gate) within 10 days.

4. Any promotion of cost-sharing must inform passengers of the safety levels of general aviation flights with light aircraft as compared to those of commercial air transport operations.

5. In these kind of promotions or advertisements the passengers must be made aware that the pilot may amend or cancel the flight for any reason, including at short notice and is under no obligation to complete it.

6. The proportion of the costs that must be shared by the pilot is not specified in the cost-sharing derogation, however the pilot must make an effective contribution to the direct costs of the flight, to be able to filter out the sham cases, by at least 17% of the total direct cost based on the 6 person limit of (EU) 965/2012 regulation.

vonatkozó kötelezettségeket megállapító Chartát.

2. Az LH a repülésbiztonság maximumára való törekvésre tekintettel olyan internetes felületeken keresztül fogadja el a megosztott költségű repülések népszerűsítését/hirdetését teljes mértékben jogszerűnek, melyek szolgáltatója az EASA erre vonatkozó Chartát aláírta, és az abban foglaltakat maradéktalanul betartja.

3. Az EASA Charta rendelkezéseinek végrehajtása érdekében az EASA Charta aláírásának tényét az LH felé hivatalos úton (ügyfélkapu/cégkapu) szükséges bejelenteni az aláírástól számított 10 napon belül.

4. Az ilyen jellegű hirdetések keretében az utasokat tájékoztatni kell arról, hogy milyen biztonsági különbségek merülnek fel a kereskedelmi légi szállítás szabályozási környezetében lebonyolított repülésekhez képest, tekintettel arra, hogy a megosztott költségű repülések során a kereskedelmi légi szállításra vonatkozó követelményektől enyhébb regulációnak elegendő megfelelni.

5. Fel kell hívni az utasok figyelmét, hogy a pilóta akár rövid időn belül is bármilyen indokkal módosíthatja, vagy törölheti a repülést és nem áll semmilyen kötelezettség alatt annak teljesítésére.

6. A pilóta által viselendő hányadot a megosztott költségű repülésre vonatkozó szabályok nem határozzák meg, azonban a színlelt ügyletek kiszűrése érdekében az LH úgy tekinti tényleges hozzájárulásnak a pilóta költségviselését, ha a pilóta legalább a közvetlen költség 17%-ával hozzájárul a repülés közvetlen költségeihez, a 965/2012/EU rendeletben meghatározott maximum 6 fős limit alapján.

3.4 Explanation of terms / Fogalommagyarázat

1. Complex motor-powered aircraft ((EC) 216/2008 article 3 (j)):

2. an aeroplane:

- with a maximum certificated take-off mass exceeding 5700 kg, or
- certificated for a maximum passenger seating configuration of more than nineteen, or
- certificated for operation with a minimum crew of at least two pilots, or
- equipped with (a) a turbojet engine(s) or more than one turboprop engine, or

3. a helicopter certificated:

- for a maximum take-off mass exceeding 3175 kg, or
- for a maximum passenger seating configuration of more than nine, or
- for operation with a minimum crew of at least two pilots, or

4. a tilt rotor aircraft.

5. The flight's direct costs: Those costs directly incurred in relation to the conduction of a flight, e.g. fuel, airfield charges, rental fee for an aircraft. There can be no element of profit.

6. Annual costs: Those costs arisen due the keeping, maintaining, insuring and operating the aircraft over a period of one calendar year and which cannot be included in the cost sharing. There can be no element of profit.

1. Hajtóművel rendelkező komplex légi jármű (216/2008/EK rendelet 3. cikk (j) pont):

2. repülőgép:

- amelynek bizonyítvány szerinti legnagyobb felszálló tömege meghaladja az 5700 kg-t, vagy
- amelynél a bizonyítvány szerint az utasok megengedett maximális száma több mint tizenkilenc, vagy
- amelynek bizonyítvány szerinti üzemben tartása legalább két pilótából álló személyzettel lehetséges, vagy
- amely egy vagy több turbó sugárhajtóművel, vagy egynél több turbólégcsavaros hajtóművel rendelkezik, vagy

3. helikopter, amelynek a bizonyítvány szerint:

- a legnagyobb felszálló tömege meghaladja a 3175 kg-t, vagy
- az utasok maximális száma több, mint kilenc, vagy
- üzemben tartása legalább két pilótából álló személyzettel lehetséges, vagy

4. a dönthető rotoros légi járművek.

5. A repülés közvetlen költsége: A repülés végrehajtásával kapcsolatban felmerülő közvetlen kiadás, mint üzemanyagköltség, repülőtéri díjak és a repülőgép bérleti költsége azzal, hogy a közvetlen költségek között nyereséget eredményező elem nem szerepelhet.

6. Éves költségek: A repülőgép fenntartásával, karbantartásával, biztosításával és üzemben tartásával kapcsolatban egy naptári év alatt felmerülő költségek, amelyek a megosztott költségű repülés során nem kerülhetnek elszámolásra és amelyek között nyereséget eredményező elem nem szerepelhet.

3.5 Note / Megjegyzés

1. The charter developed by EASA and its Annex is available on the following webpage:

1. Az EASA által kidolgozott Charta, valamint annak melléklete az alábbi internetes portálon érhető el angol nyelven:

<https://www.easa.europa.eu/charter-promote-safety-non-commercial-general-aviation>

4 Disruptive schedules / A bioritmust megzavaró beosztás

4.1 Applicability / Hatály

1. All CAT operators, whose operations are falling under the oversight of HU CAA and requirements of Article 8 (1) of Regulation (EU) 965/2012 in relation of flight time are applicable for them.

1. Mindazon CAT üzemeltetők, akik üzemeltetési szempontból az LH felügyelete alá tartoznak, valamint akikre a repülési idő korlátozása tekintetében a 965/2012/EU bizottsági rendelet 8-as cikk (1) pontja vonatkozik.

4.2 Determination of disruptive schedules / A bioritmust megzavaró beosztás meghatározása

1. In accordance with ARO.OPS.230 of Regulation (EU) 965/2012 HU CAA FOU determines that the “late type” shall be followed by all CAT operators falling under the oversight of HU CAA FOU.

2. The operators shall apply the requirements of ORO.FTL.105 of Regulation (EU) 965/2012 according to this statement.

1. A 965/2012/EU bizottsági rendelet ARO.OPS.230 pontjának értelmében az LH ÜO a „késői típust” állapítja meg minden általa felügyelt CAT üzemeltető vonatkozásában a kötelezően alkalmazandó bioritmust megzavaró beosztás tekintetében.

2. Az üzemeltetőknek ennek megfelelően kell a 965/2012/EU bizottsági rendelet ORO.FTL.105 pontját alkalmaznia.